

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 393

Din 06.05.2020

Dosar nr.: 711/2019

Petiția nr.: 6108/15.10.2019

Petent:

Reclamat: Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Obiect: neacordarea bursei de merit

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad cu sediul în Bulevardul Revoluției 77, Arad

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul și soția acestuia sunt studenți la specializarea IMAPA în anul II.

4. Aceștia nu au beneficiat de bursă de merit, deoarece soția petentului a născut în ziua ultimului examen programat în acea sesiune. Au fost nevoiți ca acest ultim examen să-l susțină în sesiunea de restanțe, în consecință, nu au îndeplinit criteriile stipulate în regulamentul de acordare a bursei de merit, deși o altă colegă în anul universitar 2018-2019 ar fi beneficiat de bursă de merit după promovarea unui examen în sesiunea de restanțe.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

6. Prin adresa nr.6108/22.10.2019 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 6293/22.10.2019 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 19.11.2019, ora 10:30.

7. Partea reclamată a depus puncte de vedere.

8. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

- 9.** Petentul este student la specializarea IMAPA în anul II. Acesta a încheiat semestrul cu media 9,42 fiind eligibil pentru bursa de merit.
- 10.** De asemenea, la aceeași specializare este studentă și soția acestuia care, la încheierea semestrului, a obținut media 9,55.
- 11.** În pofida acestor performanțe, li s-ar fi refuzat acordarea bursei de merit, deoarece cu câteva ore înaintea ultimului examen, pe 19 februarie 2019, soției petentului i s-a declanșat travaliul. Evident, niciunul nu a fost prezent la acest ultim examen, datorită acestui eveniment neprevăzut.
- 12.** Petenții au participat la examen în sesiunea de restanțe, l-au promovat, iar ulterior au anunțat conducerea părții reclamate cu privire la integrarea lor în lista bursierilor, având în vedere că anterior, această listă se efectua după restanțe.
- 13.** Petentul ar fi primit din partea părții reclamate un răspuns negativ, afirmând că examenul promovat în sesiunea de restanțe, nu le conferă dreptul la bursă.
- 14.** Petentul consideră că declanșarea travaliului soției sale chiar cu câteva ore înaintea examenului nu îi exclude de la dreptul la bursă având în vedere că este un eveniment inopinat, fără a cunoaște o oră sau o dată exactă la care s-ar putea produce.
- 15.** Mai mult decât atât, o colegă din grupa petentului ar fi beneficiat de bursă de merit cu un examen promovat în restanță, în anul universitar 2018-2019.

Susținerile părții reclamate

- 16.** Partea reclamată ne învederează că atât petentul cât și soția acestuia au acumulat 26 de credite, insuficiente pentru a putea fi integraliști și a putea beneficia de bursă.
- 17.** Atât petentul, cât și soția acestuia aveau restanță la disciplina biochimie generală.
- 18.** Astfel, conform Regulamentului, nu se pot acorda burse de merit studenților care au restanțe.
- 19.** Art. 4 din Regulamentul privind acordarea burselor pentru studenți R.68 prevede:
- „a. Condiția de obținere a unei burse acordată de către UAV, este ca studentul să fie integralist. Studentul integralist este studentul care a obținut în sesiunea de examene precedentă semestrului pentru care solicită bursă, minimum 30 de credite la disciplinele obligatorii și opționale, potrivit celor alese de student pentru semestrul precedent, prevăzut în contractul de studiu.*
- b. În cazul facultăților la care, pentru un semestru sunt stabilite peste 30 de credite, studentul va fi considerat «integralist» dacă obține numărul minim de credite prevăzute pentru acel semestru.*
- c. Evaluarea și creditele aferente modulului de pregătire pedagogică nu sunt luate în calcul pentru condiția de integralist și, implicit, pentru calculul mediei.*
- d. Studenții care nu au promovat Educația Fizică, disciplină obligatorie, nu pot beneficia de bursă.*
- e. Pentru studenții care au avut bursă Erasmus, care au promovat examenele în baza unor acorduri bilaterale de schimburi în străinătate un semestru, se va lua în calcul, pe*

baza foii matricole și a echivalării examenelor promovate, minimul de 30 de credite obținute la disciplinele obligatorii și opționale.

(2) *Fac excepție de la această prevedere studenții cetățeni străini bursieri ai statului român, cărora li se acordă bursă pe un an academic, în condițiile promovării anului universitar anterior, obținând minim 30 de credite/an, dar nu mai mult decât perioada academică legală prevăzută pentru specialitatea respectivă.*”

20. De asemenea, partea reclamată ne anexează un tabel cu studenții integraliști după sesiunea de iarnă 2018-2019, din care face parte și colega petentului studenta , care ar fi obținut bursă de merit, cu toate că ar fi avut o restanță. Din acest tabel reiese că studenta a obținut 30 de credite.

V. Motivele de fapt și de drept

21. **În fapt**, Colegiul director urmează să analizeze în ce măsură faptele sesizate sunt de natură discriminatorie având în vedere că soția petentului a născut în ziua ultimului examen programat, iar partea reclamată în acest context nu a oferit posibilitatea de a susține examenul într-o altă zi sau de a lua în considerare examenul susținut în sesiunea de restanțe pentru a obține bursa de merit, ținând cont de faptul că a fost un eveniment neprevăzut care a fost justificat de petent prin documente doveditoare.

22. **În drept**, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.(3) din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, potrivit căruia: *„Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”*.

23. Colegiul Director reține că, art.2 alin. (1) nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma *„sau orice alt criteriu”* ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.

24. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale, ipso facto și constituind mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu. În situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

25. Din analiza obiectului petiției Colegiul reține criteriul maternității.

26. Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o diferențiere (dezavantajare)
- care rezultă dintr-o practică aparent neutră
- care atinge un drept fără o justificare obiectivă.

27. Criteriile aparent neutre constau în condițiile de obținere a bursei de merit, neluându-se în considerare faptul că un elev/student poate fi într-o situație inopinată.

28. Colegiul director constată că, în prezenta speță, au fost adoptate reguli aparent neutre care, în fapt, au produs un dezavantaj atât petentului cât și soției acestuia, deoarece prin evenimentul neprevăzut (nașterea copilului petenților), aceștia nu au putut să susțină ultimul examen, în consecință nu au mai putut beneficia de bursa de merit.

29. Colegiul director constată că, la baza tratamentului diferențiat invocat, stă criteriul maternității, petentul și soția acestuia fiind pe o poziție de inegalitate față de colegii acestora care au putut susține ultimul examen.

30. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să:

- urmărească un scop legitim, și
- măsura să fie adecvată și necesară cu scopul urmărit, respectiv
- măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit.

31. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. Din apărările părților reclamate, Colegiul director reține că scopul legitim urmărit de aceștia a fost exclusiv de a aplica prevederile fără a exista o diferențiere în cazul în care exista un eveniment neprevăzut, cum este nașterea unui copil.

32. Cu privire la cerința metodei adecvate și necesare, Colegiul analizează, dacă metoda aleasă pentru atingerea scopului dorit este una adecvată și necesară, adică dacă nu existau alte căi prin care se putea atinge scopul legitim urmărit, astfel încât să nu se genereze efectul de dezavantajare.

33. Colegiul director constată că părțile reclamate au adoptat o metodă neadecvată, în atingerea scopului urmărit, putând să prevadă în regulamentele interne anumite excepții pentru a putea beneficia de bursa de merit și elevii/studenții care ar putea avea un eveniment neprevăzut, și care, bineînțeles, pot aduce probe doveditoare în acest sens.

34. Colegiul director constată că metoda aleasă de părțile reclamate pentru atingerea scopului legitim, adică necesitatea de a promova toate examenele în sesiunea de examene, nu este una adecvată și necesară.

35. Metodele de acordare a burselor de merit (scopului) pot fi regândite prin implementarea unor norme, care să includă anumite excepții, în regulamentul intern pentru a putea obține bursa de merit. Altfel spus, reprogramarea unui examen care poate fi decisiv în obținerea bursei de merit în cazul elevilor/studenților care ar putea trece printr-un eveniment neprevăzut dovedit prin documente, sau luarea în considerare a examenului susținut în sesiunea de restanțe pentru acordarea bursei.

36. Prin impunerea unor regulamente stricte, prin care elevii/studentii care trec printr-un eveniment inopinat nu pot beneficia de bursa de merit având în vedere că nu s-au prezentat la ultimul examen, iar cel susținut în sesiunea de restanțe nu poate fi luat în considerare, așa cum este prevăzut în Art. 4 din Regulamentul privind acordarea burselor pentru studenți R.68 prevede: „*a. Condiția de obținere a unei burse acordată de către UAV, este ca studentul să fie integralist. Studentul integralist este studentul care a obținut în sesiunea de examene precedentă semestrului pentru care solicită bursă, minimum 30 de credite la disciplinele obligatorii și opționale, potrivit celor alese de student pentru semestrul precedent, prevăzut în contractul de studiu.*”, reprezintă încălcarea unui drept.

37. Așa cum în diferite cazuri se pot stipula excepții, și în cazul persoanelor care trec printr-un eveniment neprevăzut, dovedit, poate fi stipulată o excepție.

38. Colegiul constată, de asemenea, incidența art. 2 alin. (4) din O.G. 137/2000, republicată care prevede: „*Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.*”

39. Totodată, Colegiul constată că atât petentului cât și soției acestuia li s-a încălcat dreptul de a obține bursa de merit, incidente fiind și prevederile art. 10 lit. h) din O.G. 137/2000, republicată care prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.*”

40. Având în vedere justificările reținute mai sus, **Colegiul director constată că nu există o justificare obiectivă, fiind îndeplinite condițiile faptei de discriminare indirectă, prevederile art. 2 alin. (3) din OG.137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.**

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 6(șase) voturi „pentru” și o abținere, a membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate de către petent intră sub incidența dispozițiilor **art. 2, alin. (3) și art. 2 alin. (4) și art. 10 lit. h)**, din **OG nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, reprezentând fapte de discriminare.
2. Sancționarea Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, cu sediul în Bulevardul Revoluției 77, Arad cu amendă 1 000 lei pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 2 alin. (4), art. 10 h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
3. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la Directia de Impozite si Taxe a județului Arad, conform Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 06.05.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 12.06.2020

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al CNCD potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.